

Τὴ στιγμή αὐτή, ὅπου ἀναλαμβάνω ἐπισήμως τὰ καθήκοντα τοῦ Προέδρου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, πρῶτο χρέος ἔχω νὰ σᾶς εὐχαριστήσω, ἀγαπητοὶ συνάδελφοι, διότι, μὲ τὴν ψῆφον σας, μὲ ἀνεδείξατε στὸ ὕψιστο αὐτὸ λειτούργημα. Εὐχαριστῶ ἐπίσης τὸν ἀπερχόμενο Πρόεδρο κ. Πέτρον Χάρην, γιὰ ὅσα εὐμενῇ εἶπε γιὰ μένα.

Ἡ μοῖρα τῶν ἀνθρώπων κάμνει συχνὰ παραδόξους ἐλιγμούς, καὶ δημιουργεῖ εὐτυχεῖς συμπτώσεις κατὰ τὴ διαδρομὴ τοῦ βίου μας. Μιὰ τέτοια εὐτυχὴς συγκυρία εἶναι καὶ τὸ γεγονός, ὅτι παραλαμβάνω τώρα τὴν Προεδρίαν ἀπὸ τὰ χέρια ἐνὸς συναδέλφου, πὺν εἶναι συνάμα καὶ φίλος παιδικός, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς ἀγνῆς ἐκείνης ἡλικίας, ὅπου μαζὶ ἐσημειώναμε τὰ πρῶτα βήματά μας στὴ λογοτεχνία, καὶ μαζὶ ἐφοιτούσαμε καὶ ἐσπονδάσαμε στὸ ἀλησμόνητο καὶ ἀνεπανάληπτο ἐκεῖνο Σχολεῖο τοῦ μεγάλου Διδασκάλου μας, τοῦ ἀειμνήστου Γρηγορίου Ξενοπούλου. Ἀπ' αὐτὸ τὸ Σχολεῖο ἐξεκίνησε ὁ κ. Πέτρος Χάρης, γιὰ νὰ διανύσῃ κατόπιν τὴ γνωστὴ λαμπρὰ τροχιά του στὸν πνευματικὸ μας ὁρίζοντα.

Ἐπὶ ἓνα χρόνον τώρα, εἶχα τὴν τιμὴ νὰ κάθομαι παραπλεύρως στὸν Πρόεδρο, ὡς Ἀντιπρόεδρος, καὶ νὰ παρακολουθῶ ἀπὸ ἐκεῖ, κάθε λόγο, καὶ κάθε κίνηση ἀκόμῃ τοῦ Προέδρου. Εἶχα λοιπὸν τὴν εὐκαιρίαν, νὰ διαπιστώσω, τὴ σπανία ἐπιδειξιότητα καὶ ἐμπειρίαν, ἀλλὰ καὶ τὴ σταθερότητα, καὶ ἀκόμῃ, — θὰ τὸ πῶ, χωρὶς νὰ μὲ φοβίσῃ τὸ λογοπαίγνιον —, ἀκόμῃ λοιπὸν καὶ τὴ χάριν, μὲ τὴν ὁποίαν ἀσκοῦσε τὰ καθήκοντά του ὁ κ. Πέτρος Χάρης. Ἡ σταθερότης ἀντιστοιχεῖ μὲ τὸ Πέτρος, καὶ ἡ χάρις μὲ τὸ δεύτερον συνθετικὸ τοῦ ψευδωνύμου του, πὺν ἔχει πλέον πανελληνίως ἀντικαταστήσει τὸ πραγματικόν, τὸ κατὰ τὸν Ἀστικὸ Κώδικα ὄνομά του.

Ὁ θεσμός πὺν καθιερώνει τὴν ἐτησίαν μόνον διάρκειαν τῆς προεδρικῆς θητείας, θεσμός βεβαίως δημοκρατικῆς καταγωγῆς, συμβολίζει τὴ συνέχειαν καὶ τὴ συνοχή, ἐπιτρέπει τὴ συμμετοχὴ εὐρύτερου ἀριθμοῦ Ἀκαδημαϊκῶν στὰ διοικητικὰ ἔργα,

καί, κατὰ ἓνα τρόπο, ὑπενθυμίζει τὴν εἰκόνα τοῦ ποταμοῦ, τοῦ ὁποίου ἀλλάζουν συνεχῶς τὰ νερά, ἀλλὰ ὁ ποταμὸς μένει ὁ ἴδιος.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη ὁμως πλευρά, αὐτὴ ἡ σύντομη διάρκεια τῆς προεδρικῆς θητείας δὲν ἐπιτρέπει στοὺς ἐκάστοτε Πρόεδρους νὰ πραγματοποιήσουν προγράμματα μακρᾶς πνοῆς.

Γι' αὐτὸ ἀποτελεῖ στοιχειώδη προφύλαξη γιὰ τὸν ἐκάστοτε ἀναλαμβάνοντα τὴν Προεδρίαν, νὰ μὴ ὑποσχεθῇ ἔργα, πὺν εἶναι ἀνθρωπίνως ἀδύνατο νὰ πραγματοποιήσῃ μέσα στὸ διάστημα τῶν δώδεκα μηνῶν, οὔτε καὶ νὰ παρουσιάσῃ σχέδια, πὺν θὰ ὑπόσχονται θεαματικὲς μεταρρυθμίσεις.

Ἐγὼ μάλιστα πιστεύω, ὅτι καὶ σὲ ἄλλους χώρους, ὅπου ὑπάρχουν εὐρύτερα χρονικὰ περιθώρια, δὲν εἶναι φρόνιμο, νὰ δίδονται ὑποσχέσεις καὶ νὰ ἐξαγγέλλονται ἐντυπωσιακὰ μεταρρυθμιστικὰ μέτρα, πὺν ὁμως εἶναι ἀμφιβόλου ἐφαρμογῆς. Κατὰ τὴ μακρὰ θητεία μου (διαρκείας μισοῦ σχεδὸν αἰῶνος) σὲ εὐαίσθητο τομέα τῆς δημοσίας ζωῆς, συνέβη νὰ ἀκούσω συχνὰ νὰ ἐξαγγέλλονται ριζικὲς μεταρρυθμίσεις. Ἐχὼ διατηρήσει στὴ μνήμη μου φήμη σχετικὴ μὲ δήλωση ἀρμοδίου ὑπαλλήλου, ὅτι, μετὰ τὰ μεταρρυθμιστικὰ μέτρα πὺν προανήγγελλε, ἡ Διοίκηση θὰ λειτουργῇ τόσο καλὰ, ὥστε οἱ πολῖται δὲν θὰ προσφεύγουν πλέον στὸ Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας, τὸ ὁποῖον θὰ ὑψώσῃ πλέον λευκὴ σημαία, ὅπως συνέβαινε ἄλλοτε στὰ κτίρια τῶν Ἑλβετικῶν φυλακῶν, ὅταν δὲν εἶχαν κανένα κατὰδικο. Παρόμοια ὁμως λευκὴ σημαία δὲν εἶδαμε ποτὲ νὰ κυματίζει στὴ στέγη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Λοιπόν, ὁ ἐκάστοτε νέος Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας, ὡς συνετὸς ἄνθρωπος, καὶ λόγῳ ἡλικίας, ἀλλὰ καὶ λόγῳ μακρᾶς καὶ πυκνῆς πείρας, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑποσχεθῇ ἐντυπωσιακὰ μεταρρυθμιστικὰ μέτρα. Ἀλλὰ πάντως, σύμφωνα μὲ τὰ ἔθιμα, πρέπει νὰ σκιαγραφήσῃ ἔστω καὶ ἀμυδρά, τὰ ἔργα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα θεωρεῖ πραγματοποιήσιμα. Τί ποσοστὸ ἀπὸ τὰ ἔργα αὐτὰ θὰ κατορθώσῃ νὰ πραγματοποιήσῃ; Κατὰ κανόνα πολὺ μικρό. Ἀλλὰ δὲν ἔχει σημασία. Σημασία ἔχει αὐτὴ ἡ διαδοχὴ τῆς Προεδρίας, κάθε Ἰανουάριο, πὺν εἶναι ἡ εὐκαιρία διὰ νὰ προσφέρουν οἱ νέοι Πρόεδροι, σκέψεις καὶ ἐλπίδες, πὺν πηγάζουν ἀπὸ τὴν πείρα των. Ὁ ἐκάστοτε Πρόεδρος, καίτοι παροδικός, ἐν τούτοις προσφέρει στὸ Ἰδρυμα τὴν προσωπικότητά του, τὴν ἀκτινοβολία του καὶ τὴν ἀτμόσφαιρα, πὺν περιβάλλει ἐκάστου ἀνθρώπου τὰ ἔργα καὶ τὰ διαβήματα. Καὶ ἀπὸ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα, πάντοτε κάτι καταλείπεται μετὰ τὴν ἀποχώρησή του, — καὶ ἀπὸ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα ἀντλεῖ τὸ Ἀνώτατο τοῦτο Ἰδρυμα ζωὴ καὶ δύναμη γιὰ μία πρόοδο καὶ ἐξέλιξη, ἢ ὁποῖα ποτὲ δὲν πρέπει νὰ σταματήσει.

Θὰ σημειώσω λοιπὸν ὀλίγα μόνον θέματα, ὅπου νομίζω ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ στραφῇ ἓνα μέρος τῆς προσπαθείας μας καὶ νὰ λάβῃ συγκεκριμένη μορφή.

Ἡ Ἀκαδημία δὲν παραμένει ξένη πρὸς τὸ μέγα καὶ παλαιὸ θέμα τῆς ἐθνικῆς μας γλώσσης.

Τὸ θέμα αὐτὸ περνᾷ τώρα ἀπὸ μία φάση ἐξελίξεως. Δὲν νομίζω ὅτι ἡ Ἀκαδημία ἤμπορεῖ, μὲ τὶς ἰδικές της μόνον δυνάμεις, νὰ ἐπηρεάσῃ μὲ τρόπο ἄμεσο καὶ ἀποφασιστικὸ αὐτὴ τὴν ἐξέλιξη.

Ἡμπορεῖ ὅμως, κατὰ τὸ παρὸν στάδιο, μὲ τὸ παράδειγμά της, παράδειγμα συνέσεως καὶ μετριοπαθείας, νὰ καθοδηγήσῃ, κατὰ κάποιον τρόπο, ἔστω καὶ ἔμμεσο, αὐτὴ τὴν ἐξέλιξη καὶ νὰ συντελέσῃ στὸ νὰ ἀποτραποῦν ἢ νὰ μετριασθοῦν ἐνδεχόμενες ἀκρότητες καὶ ὑπερβολές, πὺν συνήθως παρατηροῦνται στὰ μεταβατικὰ στάδια.

Ἀλλά, ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὸ τὸ γενικὸ καὶ ἔμμεσο ρυθμιστικὸ ρόλο της, νομίζω ὅτι ἡ Ἀκαδημία ἔχει νὰ ἐπιτελέσῃ ἓνα καθῆκον ἄμεσο καὶ συγκεκριμένο, πὺν εὐρίσκεται στὰ ὅρια τῶν δυνατοτήτων της : νὰ δώσῃ δηλαδὴ μίαν εἰδικὴν προστασίαν στὴ γλῶσσα τοῦ ἔθνους : νὰ τὴν προστατεύσῃ δηλαδὴ ἀπὸ τὴν εἰσβολὴν τῶν ξένων λέξεων καὶ ὅρων πὺν συνεχῶς υἱοθετοῦνται χωρὶς ἔλεγχον, καὶ πολιτογραφοῦνται μὲ τρόπο ἀδόκιμον καὶ ἄμουνσον. Ξένες λέξεις καὶ ὅροι, μεγάλον ἀριθμοῦ, κακόηχοι, ἀκαλαίσθητοι καὶ ἀποκρουστικοί, κυκλοφοροῦν στὰ σύγχρονα νεοελληνικὰ κείμενα, ὅπου υἱοθετοῦνται μὲ μίαν προθυμίαν, τὴν ὅποیان εἶναι δύσκολον νὰ ἐξηγήσῃ κανεὶς. Καὶ ἄλλοι μὲν ὅροι ἐξοπλίζονται πρόχειρα μὲ τὴν ἐλληνικὴν κατάληξιν -σμός, (ὅπως, πλουραλισμός, στρουκτουραλισμός, μαρτζίναλισμός, κλπ.), ἄλλοι ὅμως ἐνσφηνώνονται αὐτοῦσιοι καὶ θὰ ἔλεγα, βάνανυσαν, στὸν κορμὸ τῆς γλώσσης μας, (ὅπως μάρκετιν, πλάννιν, στάνταρτ καὶ ἄλλα, ὅν οὐκ ἔστιν ἀριθμός), καὶ παραμένουν ἐκεῖ ὡς ξένα σώματα, ἀναφομοίωτοι, χωρὶς νὰ προσαρμοσθοῦν ἀπὸ ἀπόψεως γραμματικῆς καὶ ὀρθογραφίας, ἐλληνικῆς.

Βέβαιον εἶναι ὅτι ἡ ἐξέλιξη τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς τεχνολογίας δημιουργεῖ τὴν ἀνάγκην νὰ πλασθοῦν νεολογισμοί, δηλαδὴ νέες ἐλληνικὲς λέξεις καὶ ὅροι γιὰ τὴν ἔκφραση τῶν νέων ἐννοιῶν. Ἡ πρόχειρη καὶ ἀπερίσκεπτη δημιουργία τῶν νέων αὐτῶν ὅρων, μὲ κακόηχη παράφραση ξένων προτύπων, ζημιώνει κατὰ τρόπο ἄμεσον τὸ γλωσσικὸν θησαυρὸν τοῦ ἔθνους.

Εἰς τὴν Γαλλίαν, εἰδικὰ συμβούλια καὶ ὑπερεσείες διεξάγουν συνεχῇ ἀγῶναν ἐναντίον τῆς εἰσβολῆς τῶν γλωσσικῶν αὐτῶν βαρβάρων. Ἐκλέγουν τοὺς πλέον

εὐστόχους γαλλικοὺς ὄρους. Καταβάλλον προσπάθεια, νὰ δημιουργηθοῦν νεογαλλισμοί, δηλαδή νέες λέξεις, λέξεις ὅμως καθαυτὸ γαλλικέες, οἱ ὁποῖες καὶ πρέπει ν' ἀφομοιωθοῦν καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς γαλλικῆς γραμματικῆς καὶ ὀρθογραφίας. Τέλος, εἰδικὰ ἐγχειρίδια μὲ τοὺς τεχνικοὺς ὄρους ἐκάστον κλάδου ἢ ὑποδιαίρεσεως κλάδου, ἐκδίδονται πρὸς χρῆσιν τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τοῦ κοινοῦ, — καὶ ἐγκρίνονται μὲ εἰδικὰ κανονιστικὰ διατάγματα.

Βεβαίως, ἡ γλῶσσα δὲν κυβερνᾶται μὲ κανονιστικὰ διατάγματα. Οἱ νόμοι πρὸς τὴν κυβερνοῦν εἶναι ἄλλης φύσεως· πηγάζουν ἀπὸ τὴν καλαισθησίαν τοῦ λαοῦ, ἀπὸ τὸ γλωσσικὸ αἰσθητήριον τοῦ ἔθνους, πρὸς εἶναι ἀλάθητο. Ἀλάθητο εἶναι γιὰ κάθε ἔθνος, ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν γιὰ τὸ ἰδικὸ μας ἔθνος, μὲ τὸν αἰωνόβιον πολιτισμὸν του.

Ἄλλ' ἐὰν δὲν κυβερνᾶται ἡ γλῶσσα ὡς πρὸς τὴ γενικὴν τῆς ἐξέλιξιν, ἐν τούτοις νομίζω ὅτι ἡμπορεῖ καὶ πρέπει νὰ καθοδηγηθῇ καὶ ἐν μέρει νὰ κυβερνηθῇ ὡς πρὸς τὸν εἰδικὸν αὐτὸ τομέα, δηλ. τῆς προστασίας τῆς ἀπὸ τὴν εἰσβολὴ ξένων λέξεων καὶ ὄρων, πρὸς ἀποτελεῖ ἄμεσο κίνδυνον.

Πρὶν ἀπὸ μερικὰ χρόνια, εἶχα ἤδη ἐπισημάνει τὸν κίνδυνον αὐτόν, μὲ ἓνα ἄρθρον μου στὴν ἐφημερίδα «Τὸ Βῆμα». Καὶ τότε, ὁ ἀείμνηστος Ἀκαδημαῖκός Ἑρρίκος Σκάσσης μοῦ ἐτηλεφώνησε καὶ παρεπονέθη, ἐπειδὴ δὲν εἶχα μνημονεύσει τὴν ἐργασίαν πρὸς γίνεται ἐδῶ, στὴν Ἀκαδημία, ἀπὸ τὴν ἀρμοδίαν ὑπηρεσίαν.

Μνημονεύω λοιπὸν τώρα ἐδῶ τὴν Ἐπιτροπὴ Ἐπιστημονικῶν Ὁρῶν, πρὸς λειτουργεῖν στὴν Ἀκαδημία, ἀλλὰ τὴ μνημονεύω γιὰ νὰ σημειώσω ἀκριβῶς, πόσον ἡ ὑπηρεσία αὐτὴ εἶναι ἀδικημένη, τόσον ἀπὸ ἀπόψεως ἀριθμοῦ προσωπικοῦ, ὅσον καὶ τῶν μέσων πρὸς διαθέτει γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τῆς ἀποστολῆς τῆς, ἐπὶ πλέον δὲ εἶναι τώρα καὶ ἀπορραπισμένη, μετὰ τὸ θάνατον τοῦ Ἑρρίκου Σκάσσης. Ἐπεὶ γούνα λοιπὸν εἶναι ἡ ἀνάγκη νὰ ἐνισχυθῇ ἡ ὑπηρεσία αὐτή, νὰ δραστηριοποιηθῇ, μὲ ταχὺ καὶ δημιουργικὸ ρυθμὸν, καὶ μὲ τὴ συνεργασία εἰδικῶν ἐπιστημόνων, ἔστω καὶ ἐκτὸς τῆς Ἀκαδημίας εὐρισκομένων.

Θὰ θίξω τώρα ἓνα ἄλλο θέμα, γενικῆς φύσεως.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς προηγηθέντας προέδρους, ὁ διακεκριμένος συνάδελφος κ. Λεωνίδας Ζέρβας, ὅταν παρέλαβε τὴν προεδρίαν τῆς Ἀκαδημίας, — καὶ μάλιστα τὴν παρέλαβε, κατὰ μοναδικὴν σύμπτωσιν, ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτὸν, ἐπειδὴ εἶχε προῶπως ἐκλείψει ὁ ἀείμνηστος Πρόεδρος Ἀμίλκας Ἀλιβιζᾶτος — ἐτόνισε λοιπὸν ὁ κ. Ζέρβας στὸν Προεδρικό του λόγο, ὅτι πρέπει ἡ Ἀκαδημία νὰ ἐξασφαλίσῃ στοὺς Ἀκαδημαῖκούς «δυνατότητας διεξαγωγῆς ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν καὶ δραστηριοποιήσεως τῶν ἐπιστημονικῶν τῶν ἀναζητήσεων, μὲ τὴν παροχὴν μέσων πρὸς

τακτικὴν ἐνημέρωσίν των καὶ παρακολούθησιν τῶν ἐξελίξεων τῆς ἐπιστήμης των». Παρακαλῶ, νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ τώρα, νὰ προχωρήσω ἐγὼ περισσότερο. Οἱ Ἀκαδημαῖκοι εἰσέρχονται στὴν Ἀκαδημία, κατὰ κανόνα σ' ἐποχή, ὅπου ἡμποροῦν ἀκόμη ἐπὶ πολλὰ ἔτη νὰ ἐργασθοῦν καὶ νὰ δημιουργήσουν. Στὰ Πανεπιστήμια, εἶναι καθιερωμένη ἡ συνεργασία τοῦ Καθηγητοῦ μὲ νεωτέρους ἐπιστήμονες, καὶ ἀπὸ τῇ συνεργασία αὐτῇ τῶν διαδοχικῶν γενεῶν, (*des générations échelonnées*, κατὰ τὴν ἔκφραση Γάλλου νομικοῦ), προκύπτει μεγάλη ὠφέλεια γιὰ τὴν ἐπιστήμη. Οἱ Ἀκαδημαῖκοι ὅμως ἀπομονώνονται ἀπὸ τῇ συνεργασία αὐτῇ, καθὼς καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα βοηθήματα, πὺν ἔχουν οἱ καθηγηταί, καὶ ἔτσι, ἀνακόπτεται ἡ δημιουργικὴ ἐργασία των, καὶ καταδικάζονται εἰς ἓνα τεχνητὸ γῆρας, — ὄχι βιολογικό, ἀλλὰ τεχνητὸ ἐπιστημονικὸ γῆρας, ἐνῶ, στὴν πραγματικότητα, διαθέτουν ἀκόμη δυνάμεις ἐπιστημονικῆς δημιουργίας.

Ρίπτω λοιπὸν τὴν ιδέα, νὰ δημιουργηθοῦν θέσεις ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ, πρὸς τὸ παρόν, ἐνὸς βοηθοῦ ἢ ἐπιμελητοῦ διὰ κάθε ὁμάδα ὁμοειδῶν ἢ συγγενῶν ἐδρῶν, ἐκτὸς βεβαίως ἀπὸ τὶς ἑδρες ἐκείνες, πὺν ἐπαρκῶς βοηθοῦνται ἀπὸ τὸ ἐπιστημονικὸ προσωπικὸ τῶν ἀντιστοίχων Κέντρων τῆς Ἀκαδημίας. Ὁ νέος αὐτὸς θεσμός, συνδυαζόμενος μὲ τῇ διατήρηση καὶ ἐνημέρωση εἰδικῶν βιβλιοθηκῶν, θὰ βοηθήσῃ τοὺς Ἀκαδημαῖκους νὰ συνεχίσουν τὴν ἐπιστημονικὴ των δραστηριότητα καὶ ἐντὸς τῆς Ἀκαδημίας, ἢ ὁποία θὰ γίνῃ ἔτσι μία νέα κυψέλη ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ ἓνα νέο φυτώριο γιὰ ν' ἀναδειχθοῦν νέοι ἐπιστήμονες, γιὰ τοὺς ὁποίους ἡ Ἀκαδημία θὰ ἡμποροῦσε ἴσως κάποτε νὰ εἶναι ὑπερήφανη.

Γνωρίζω τὰ προσκόμματα, γνωρίζω τοὺς δισταγμούς, ἔχω καὶ μακρὰ πεῖρα τῆς γραφειοκρατίας, — καὶ δὲν ἐλπίζω βεβαίως σὲ ἄμεση πραγματοποίηση τῆς προτάσεως αὐτῆς. Ἀλλ' ἂς ἔχῃ ριφθῇ ὁ σπόρος, (ἀπὸ τὸν κ. Ζέρβαν καὶ ἀπὸ ἐμέ), — καὶ ἂς βλαστήσῃ ἀργότερα, ὅταν οἱ καιροὶ θὰ εἶναι κατάλληλοι.

Τέλος, θὰ ἐπιζητήσω νὰ πραγματοποιηθῇ μία εὐρύτερη ἐπικοινωνία τῆς Ἀκαδημίας μὲ τὸ κοινό, γενικώτερα, μὲ τὸ λαό. Κατὰ τὶς συνεδριάσεις τῆς Ἀκαδημίας, ὅπου γίνονται ἐπιστημονικὲς ἀνακοινώσεις δημοσίᾳ, ἡ αἴθουσα αὐτὴ εἶναι κατὰ μέγα μέρος κενή. Βεβαίως, πολλὲς ἀπὸ τὶς ἀνακοινώσεις αὐτὲς ἔχουν θέματα εἰδικά, καὶ ἴσως δὲν ἐνδιαφέρουν πολλὸν κόσμον. Ἀλλὰ καὶ στὶς περιπτώσεις αὐτὲς, θὰ ἔπρεπε νὰ καταβάλλεται μέριμνα, ὥστε νὰ ἀναγγέλλονται εὐρύτατα τὰ θέματα τῶν ἀνακοινώσεων αὐτῶν στὰ κέντρα, ὅπου ὑπάρχουν οἱ εἰδικοὶ πὺν θὰ ἐνδιέφεροντο νὰ τὰ παρακολουθήσουν. Τίποτε δὲν ἐμψυχώνει περισσότερο ἓνα Πνευματικὸ Ἰδρυμα ἀπὸ τὴν ἐντύπωση ὅτι τὸ ἔργο του ἔχει ἀπήχηση εἰς εὐρύτερα στρώματα τοῦ κοινοῦ. Ἡ εὐχή μας εἶναι, ἡ αἴθουσα αὐτὴ νὰ εἶναι πάν-

τοτε πλήρης, — και να συμβολίζεται έτσι ή συνεχώς έπαφή της 'Ακαδημίας με το εϋρὺ κοινό, τὸ ὁποῖον θὰ ὠφελείται έτσι ἀπὸ τὶς πνευματικὲς ἐκδηλώσεις τῆς 'Ακαδημίας.

Αὐτὰ εἶναι τὰ δύο γενικὰ θέματα, τὰ ὁποῖα ἔκρινα χρήσιμο νὰ θίξω.

Ὑπάρχουν βεβαίως καὶ τὰ θέματα τὰ καθαρῶς ὕλικά ἢ τεχνικά, ὅπως εἶναι ἡ συντήρηση τοῦ κτιρίου τῆς 'Ακαδημίας, ἡ βελτίωση τῆς λειτουργικότητός του, ἀλλὰ καὶ ὁ ἔξωραϊσμός του, καὶ ὁ διάκοσμος ἀκόμη. Ἀλλὰ, ὡς πρὸς αὐτὰ τίποτε δὲν ἔχω νὰ πῶ, ἀφοῦ εἶναι γνωστὸ ὅτι ὁ ἀκούραστος ζῆλος, τὸν ὁποῖο ἀνέπτυξεν, ὡς Πρόεδρος τοῦ 1976, ὁ διακεκριμένος συνάδελφος κ. Λοῦρος, ἀλλὰ καὶ ἡ πασίγνωστη καλαισθησία του, ἐτακτοποίησαν τόσον καλὰ ὅλα αὐτὰ τὰ προβλήματα, ὥστε νὰ μὴ ὑπολείπεται τίποτε οὐσιῶδες νὰ προστεθῇ, τοῦλάχιστον αὐτῇ τῇ στιγμῇ.

Τέλος, καθὼς ἔχω ἀντιληφθῇ, ὁ ρυθμὸς τῆς λειτουργίας τῆς 'Ακαδημίας, καὶ στὰ καθαρῶς διοικητικὰ θέματα, εἶναι τελειῶς ἱκανοποιητικός, καὶ ἐγὼ τοῦλάχιστον θὰ ἤμουν εὐχαριστημένος ἐὰν καὶ ἐπὶ τῆς προεδρίας μου διατηρηθῇ στὸ ἴδιο ἐπίπεδο, χωρὶς βεβαίως ν' ἀποκλείεται καὶ ἡ ἐπιδίωξη τῆς βελτιώσεώς του.

Κύριοι συνάδελφοι,

Ἡ 'Ακαδημία Ἀθηνῶν ἀκολουθεῖ με ἡρεμία καὶ σταθερότητα τὴν πορεία πού τῆς ἔχει τάξει ὁ ὑψηλὸς προορισμός της, καὶ ἔχουν χαράξει οἱ νόμοι τοῦ Κράτους, με τοὺς ὁποῖους ἰδρύθη πρὶν ἀπὸ 52 ἔτη. Καὶ ἡ πορεία αὐτὴ εἶναι σαφής : Διαφύλαξη τῶν παραδόσεων τοῦ ἔθνους μας καὶ τῆς πνευματικῆς του κληρονομίας, ἀλλὰ καὶ ἐποικοδόμηση, καὶ προσαρμογὴ λογικὴ στὰ πνευματικὰ ρεύματα, πού συγκινοῦν τοὺς πολιτισμένους λαοὺς στὴν ἐποχὴ μας. Σταθερότης στὶς παραδόσεις, ἀλλὰ καὶ προσεκτικὴ παρακολούθηση τῶν ἐξελίξεων. Αὐτὴ εἶναι ἡ γραμμὴ πλεύσεως τοῦ Ἀνωτάτου αὐτοῦ πνευματικοῦ Ἰδρύματος τῆς χώρας μας, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐξ ἀποστολῆς, καὶ φρουρὸς τῶν πνευματικῶν θησαυρῶν τοῦ ἔθνους μας.

Αὐτὴ τὴ γραμμὴ πλεύσεως πρέπει νὰ τηρῇ με εὐλάβεια ἡ Διοίκηση τῆς 'Ακαδημίας. Τὸ ἔργο δὲν εἶναι βεβαίως εὐκόλο, καὶ ἡ ἐδύνη ἐκείνων πού τίθενται ἐπικεφαλῆς τῆς Διοικήσεως τῆς 'Ακαδημίας εἶναι μεγάλη, εἶναι ἀπέραντος. Ἀλλὰ με ἐνθαρρύνει αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἡ ἰδέα ὅτι θὰ ἔχω, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς θητείας μου, πολύτιμο βοηθὸ τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῆς 'Ακαδημίας κ. Ἰωάννη Θεοδωρακόπουλον, τὸν ἀκράδαντο αὐτὸ στύλο τῆς 'Ακαδημίας, πού συνδυάζει τὴ γνωστὴ φιλοσοφημένη νηφαλιότητά του με τὴ σπανία ἐκείνη διοικητικὴ του πείρα καὶ εὐθυκρισία, πού ὅλοι ἔχουμε σὲ κάθε περίσταση ἐκτιμήσει. Θὰ ἔχω ἐπίσης τὴ βοήθεια τοῦ ἀπερχομένου Προέδρου κ. Πέτρου Χάρη, με τὴν πρόσφατη

πεῖρα του, τοῦ νέου Ἀντιπροέδρου τῆς Ἀκαδημίας κ. Καίσαρος Ἀλεξοπούλου, στή θετική ἀκρίβεια τοῦ ὁποίου πολὺ ὑπολογίζω, τοῦ ἐμπείρου Γραμματέως ἐπὶ τῶν Δημοσιευμάτων κ. Ἰωάννου Ξανθάκη, τοῦ Νέστορος αὐτοῦ τῆς Ἀκαδημίας, τοῦ Γραμματέως ἐπὶ τῶν Πρακτικῶν κ. Μενελάου Παλλαντίου, καὶ τέλος, καὶ τῶν Προέδρων τῶν τριῶν Τάξεων, κυρίων Ἡλία Μαριολοπούλου, Κωνσταντίνου Τρουπάνη καὶ Γεωργίου Μιχαηλίδη - Νουάρου.

Ἀλλ' ὅμως, οὔτε καὶ τῶν ἐγκρίτων αὐτῶν συναδέλφων ἡ βοήθεια εἶναι ἀρκετή.

Τοῦ Προέδρου ἡ προσπάθεια δοκιμάζεται καὶ κατὰ τὴ διάρκεια τῶν συνεδριάσεων τοῦ Σώματος, ὅπου ὅλοι οἱ Ἀκαδημαῖκοι συμμετέχουν, πάντοτε μὲν μὲ ζῆλο συχνὰ δὲ μὲ ζωηρότητα. Αὐτὸ τὸ ζῆλο καὶ τὴ ζωηρότητα, παρακαλῶ, Κύριοι Συνάδελφοι, νὰ συνδυάσετε μὲ ἀλληλεγγύη καὶ συμπάθεια πρὸς τὸ ἔργο τοῦ νέου Προέδρου.

Σ' αὐτὴ τὴν ἀλληλεγγύη στηρίζομαι, — καὶ γι' αὐτὴν ἐκ τῶν προτέρων σᾶς εὐχαριστῶ.

Τέλος, εὐχομαι, αὐτὴ ἡ κοινὴ ὅλων μας προσπάθεια νὰ συντελέσῃ ὥστε, κατὰ τὸ νέον ἔτος πὺν ἀρχίζει τώρα, νὰ σημειωθῇ πρόοδος καὶ ἐπιτυχία στὴν ὑψηλὴ ἀποστολὴ τοῦ Ἀνωτάτου αὐτοῦ Πνευματικοῦ Ἰδρύματος τῆς Χώρας μας.